

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

**MARIJAMPOLĖS SAV. LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJOS FINANSINIO
(TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATAI**

2019 m. birželio 28 d.

Nr. 1-11-(2.1)

Marijampolė

TURINYS

TURINYS.....	2
IŽANGA.....	3
AUDITO REZULTATAI.....	5
1. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų.....	5
2. Metinių finansinių ataskaitų rinkinyje nustatyta neatitikimų.....	7
3. Kitų ataskaitų vertinimas ir kiti pastebėjimai.....	9
4. Turto ir lėšų valdymas, naudojimas ir disponavimas jais turi trūkumų.....	10
5. Etatinio pedagogų darbo apmokėjimo įvedimo privalumai ir trūkumai.....	11
6. Vidaus kontrolės įvertinimas.....	17
REKOMENDACIJOS.....	18
PRIEDAI.....	20
Santrumpos ir sąvokos.....	20
Audito apimtis ir metodai.....	21
Asignavimai pagal ekonominę klasifikaciją ir finansavimo šaltinius.....	25

Vadovaujantis Savivaldybės kontrolieriaus pavedimu¹ atlikome Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos 2018 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo auditą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pateikiama audito išvadoje. Audito apimtis ir metodai aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Audituojamas subjektas – Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazija (toliau – Gimnazija) adresas: A. Juozapavičiaus g. 1 Liudvinavas, kodas juridinių asmenų registre – 190398811. Gimnazijos nuostatai patvirtinti Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimu². Savininkas – Marijampolės savivaldybė, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Marijampolės savivaldybės taryba (toliau tekste – Savivaldybės taryba).

Vadovaudamasi Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimais³ 2014 metais įvykdyta mokykloje vykdomos vidurinio ugdymo programos akreditacija ir mokykla pertvarkyta į Gimnaziją. Nuo 2015-02-01 vidurinės mokyklos pavadinimas pakeistas į Gimnazijos.

Gimnazijos veiklos tikslas – užtikrinti vaiko asmenybės skleidimąsi, ugdyti aktyvų, savimi ir savo gebėjimais pasitikintį, stiprią pažinimo motyvą turintį vaiką, sudaryti prielaidas tolimesniam sėkmingam ugdymuisi, sudaryti asmeniui galimybę ir sąlygas gauti kokybišką, bendrąsias programas atitinkantį pradinį, pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą, padėti įgyti bendrąjį dalykinį, sociokultūrinį, technologinį raštingumą, dorinę, tautinę ir pilietinę brandą.

Šiam tikslui pasiekti buvo numatyti uždaviniai:

- Padėti kiekvienam mokiniui pagal gebėjimus ir poreikius pasiekti kuo geresnių mokymosi rezultatų.
- Kurti saugią ir sveiką ugdymo(-si) aplinką.
- Didinti gimnazijos bendruomenės narių atsakomybę už veiklos rezultatus.
- Aktyvinti mokymosi pagalbos teikimo mokiniui modelio veiksmingumą ir IKT taikymą ugdymo procese. Vaiko saugumo užtikrinimas;

¹ Marijampolės savivaldybės kontrolieriaus 2018-10-10 pavedimas Nr. 5;

² Marijampolės savivaldybės 2015-01-26 Tarybos sprendimas Nr. 1-22 „Dėl Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos vidurinės mokyklos pavadinimo pakeitimo ir nuostatų patvirtinimo“;

³ Marijampolės savivaldybės tarybos 2012-02-27 sprendimas Nr. 1-392 „Dėl Marijampolės savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2012-2015 metų bendrojo plano patvirtinimo“; 2015-01-26 tarybos sprendimas Nr. 1-22;

Gimnazija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos švietimo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimais, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais ir nuostatais⁴.

Gimnazijai vadovauja direktorius, vadovaudamasis Marijampolės savivaldybės mero potvarkiu⁵ patvirtintu Direktorius pareigybės aprašymu, kuriame nustatyta pareigybės keliami specialūs reikalavimai, vykdomos funkcijos.

Audituojamas laikotarpis - 2018 metai.

Audituojamu laikotarpiu Gimnazijai vadovavo direktorė Nijolė Latvaitienė, buhalterinę apskaitą tvarkė vyr. buhalterė Simona Botyriūtė – Alytienė.

Ši audito ataskaita yra išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sudėtinė dalis.

Atlikdami auditą, darėme prielaidą, kad visi auditui pateikti dokumentai yra patikimi ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

⁴ Marijampolės savivaldybės 2015-01-26 Tarybos sprendimas Nr. 1-22 „Dėl Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos vidurinės mokyklos pavadinimo pakeitimo ir nuostatų patvirtinimo“;

⁵ Marijampolės savivaldybės mero 2018-09-10 potvarkis Nr. MV-65 „Dėl direktoriaus pareigybės aprašymo patvirtinimo“;

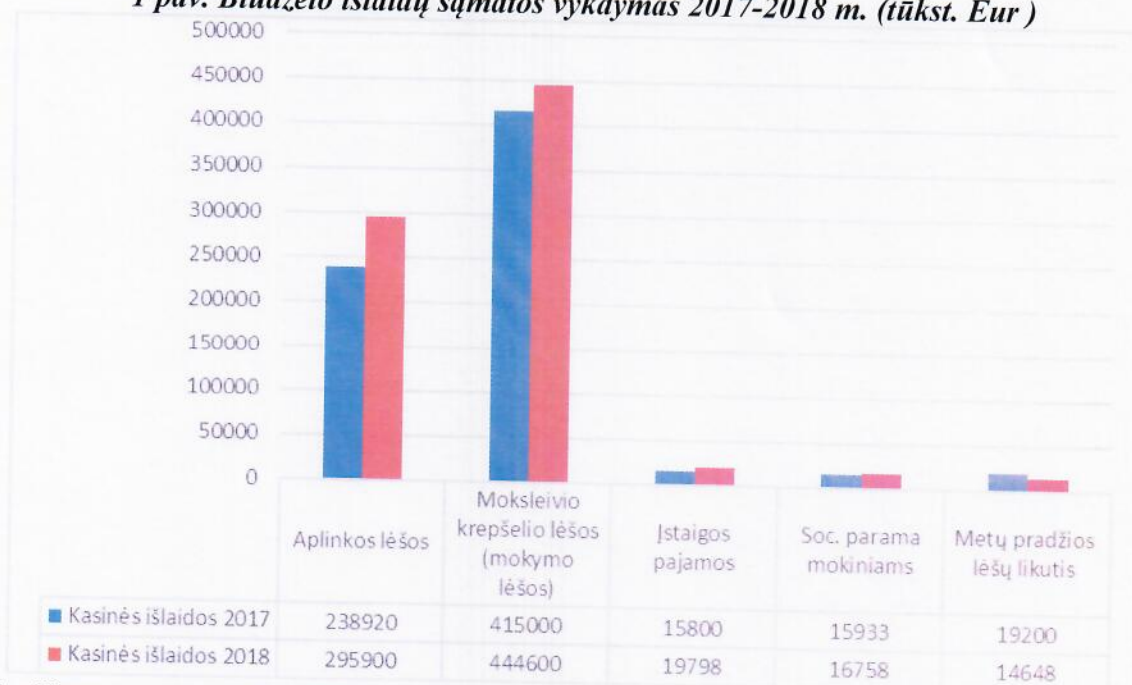
1. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų

Audito metu vertinome Gimnazijos 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis.

Gimnazija 2018 metais vykdė „Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimas“ programos priemones ugdymo proceso ir aplinkos išlaikymo užtikrinamas gimnazijos tipo bendrojo ugdymo mokyklose (kodas 03.01.02.04); „Valstybės (perduotų savivaldybėms) funkcijos vykdyti programos“ priemonės socialinė parama mokiniams už įsigytus produktus (kodas 07.01.01.18) ir socialinė parama mokiniams už įsigytus mokinio reikmenis (kodas 07.01.01.19).

Biudžeto sandaros įstatyme numatyta, kad biudžeto asignavimai apskaitomi pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją bei lėšų šaltinius. Audito metu, išanalizavus Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitų (Formos Nr. 2) asignavimus ir kasines išlaidas, nustatyta, kad priemonių įgyvendinimui Savivaldybės biudžete iš viso patvirtinta 793,9 tūkst. Eur asignavimų⁶, iš jų – 508,4 tūkst. Eur darbo užmokesčiui. Faktiškai panaudota 791,7 tūkst. Eur asignavimų. Palyginimas su 2017 metų asignavimais pateikta (1paveiksle).

1 pav. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymas 2017-2018 m. (tūkst. Eur)

Šaltinis –Gimnazijos Forma Nr.2 (metinė)

⁶ 03 programos priemonių įgyvendinimui – 776,9 tūkst. Eur: (SB –295,9 tūkst. Eur, MK – 444,6 tūkst. Eur; įstaigos veiklos pajamos -21,8 tūkst. Eur; metų pradžios likutis – 14,6); 07 programos – 17,0 tūkst. Eur (perduotoms savivaldybėms) funkcijos vykdyti mokiniams už įsigytus produktus- 16,1 tūkst. Eur, už mokinio reikmenis -0,9 tūkst. Eur).

Patikslintas 2018 metų asignavimų planas sutampa su tarybos sprendimais ir direktoriaus įsakymais dėl biudžeto asignavimų skyrimo bei perskirstymo. Išlaidos pagal išlaidų straipsnius sutampa su gautais asignavimais bei atitinka ekonominę asignavimų paskirtį pagal ekonominę klasifikaciją. Išlaidos ir gauti asignavimai sudaro 99,8 proc. asignavimų plano.

Pagal išlaidų struktūrą didžiausią išlaidų dalį 83,8 proc. sudaro išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui ir 16,2 proc. visų išlaidų panaudota prekių ir paslaugų naudojimui, socialinei paramai, bei ilgalaikiam turtui įsigyti.

Palyginus 2017 ir 2018 metais Mokinio krepšelio (mokymo lėšos) asignavimus skirtus darbo užmokesčiui ir soc. draudimo įmokoms, padidėjo nuo 388,3 tūkst. Eur. iki 436,2 tūkst. Eur., tai yra 47,9 tūkst. Eur. Įvedus etatinį darbo apmokėjimo modelį nuo 2018-09-01 papildomai iš valstybės biudžeto Gimnazija gavo 41,4 tūkst. Eur. specialiosios tikslinės dotacijos Mokymo lėšų.

Gimnazija 2018 metais įsigijo ilgalaikio turto už 13,7 tūkst. Eur. Iš įstaigos veiklos pajamų ilgalaikio turto įsigijo už 1,0 tūkst. Eur, iš aplinkos lėšų 3,7 tūkst. Eur ir iš metų pradžios likučio – 9,0 tūkst. Eur. Gimnazija įsigijo: žaidimų kompleksą, karuselę, konvekcinę krosnį, daržovių pjaustymo mašiną, rinkinį mechanikos bandymams atlikti, fotoaparata. Išsami informacija apie Gimnazijos išlaidas pagal finansavimo šaltinius pateikiama Priede Nr.3.

Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimu ⁷ atsižvelgdama į 2017 m. birželio 20 d. rangos sutartį Nr. As-1031, sudarytą tarp Marijampolės savivaldybės administracijos ir UAB „Statybos ritmas“, ir atliktų darbų aktus apie statybos darbų įvykdymą, Marijampolės savivaldybės taryba perdavė patikėjimo teise Gimnazijai investicijas už 383231,20 Eur. Šia suma Gimnazija padidino Gimnazijos pastato vertę⁸ pagal 2018-03-05 investicijų perdavimo - priėmimo aktą.

Gimnazijos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitą. Finansų ministro įsakymu⁹ įstaiga rengia žemesniojo lygio metinį biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį. Reikšmingų pažeidimų ar iškraipymų apskaitant Savivaldybės, valstybės biudžeto lėšas ir sudarant biudžeto vykdymo ataskaitas nenustatyta.

⁷Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimas 2018-02-26 Nr. 1-35 „Dėl investicijų perdavimo Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijai“

⁸Marijampolės savivaldybės administracijos 2018-03-05 investicijų Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijai perdavimo ir priėmimo aktas Nr. AL-1573 (9.10.)

⁹Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su pakeitimais);

2. Metinių finansinių ataskaitų rinkinyje nustatyta neatitikimų

Gimnazijos metinės finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Būhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu įstaiga rengia žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinį. Įstaigos apskaitai naudojamas sąskaitų planas yra pakankamai išsamus ir parengtas pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus. Sąskaitų planas atitinka įstaigos poreikius.

Finansinių ataskaitų rinkinyje teikiama Gimnazijos informacija apie: turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, grynąjį turtą, pajamas, sąnaudas, pinigų srautus.

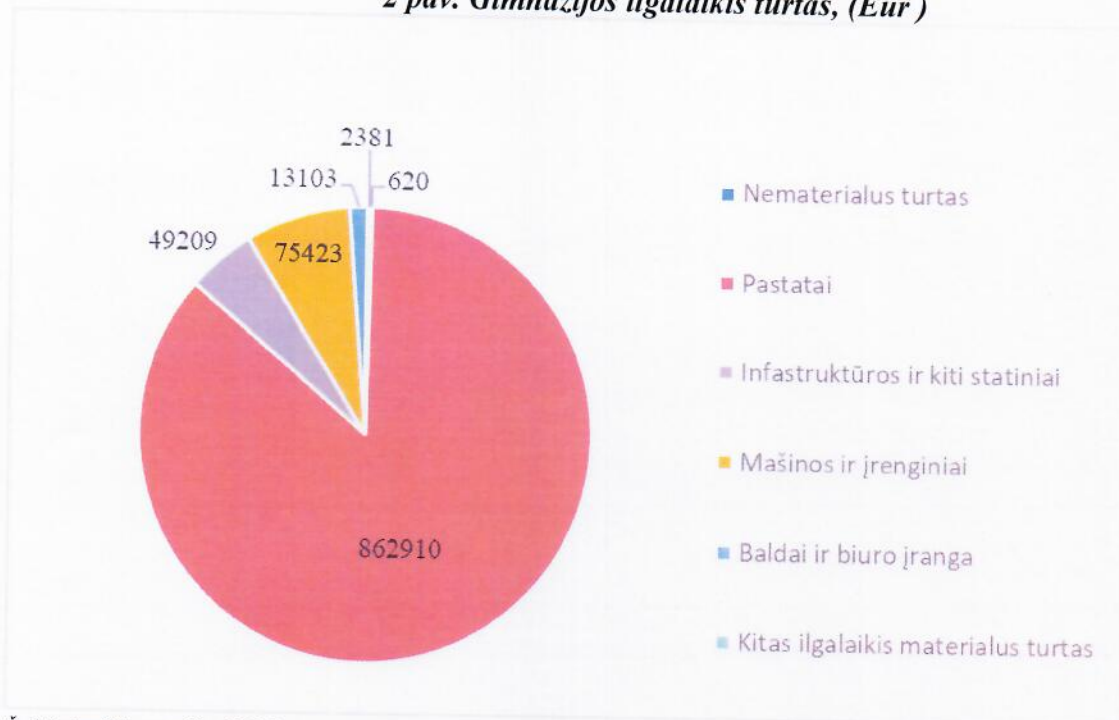
Finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios ataskaitos: finansinės būklės; veiklos rezultatų; pinigų srautų; grynojo turto pokyčių; aiškinamasis raštas.

- *Finansinės būklės ataskaitoje* (toliau – FBA) nurodytus likučius paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai (2018-12-31) ir sulyginus su apskaitos registru Didžioji knyga, neatitikimų nenustatyta. Finansinės būklės ataskaitos ir didžiosios knygos duomenimis ilgalaikio turto yra už 1003,6 tūkst. Eur; trumpalaikio turto yra už 56,7 tūkst. Eur, tame tarpe gautinos sumos sudaro 54,1 tūkst. Eur. tai sukaupiti atostoginiai - 51,4 tūkst. Eur, ir tėvų skolos už darželio maitinimą ir ugdymą, gautina suma už patalpų nuomą, išankstinis apmokėjimas už ūkinį inventorių – 2,7 tūkst. Eur.

- Finansavimo sumos sudaro 1060,3 tūkst. Eur, tame tarpe įsipareigojimai sudaro 54,2 tūkst. Eur. iš to skaičiaus eilutėje „Sukauptos mokėtinos sumos“ - 51,4 tūkst. Eur sudaro atostogų kaupiniai ir tiekėjams mokėtinos sumos - 2,8 tūkst. Eur. Palyginus atostogų kaupinius 2017-12-31 ir 2018-12-31 laikotarpiui jie padidėjo 19,9 tūkst. Eur.

Ilgalaikio turto likutis 2018-12-31 d. sudarė 1003,6 tūkst. Eur ir 370,0 tūkst. padidėjo palyginus su 2017-12-31. Ilgalaikis turtas padidėjo dėl perduoto investicinio projekto gimnazijos pastato atnaujinimo investicijų vertės - 343221,34 Eur ir neatlygintinai gauto turto vertės – 40009,86 Eur.

2 pav. Gimnazijos ilgalaikis turtas, (Eur)

Šaltinis –Gimnazijos 2018 metų FBA

• Veiklos rezultatų ataskaitoje (toliau–VRA) nurodyti likučiai paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai (2018-12-31) sutampa su apskaitos registru Didžiąja knyga. Neatitikimų nenustatyta. 2017 – 2018 metų veiklos sąnaudų pokytis parodytas lentelėje Nr.1.

Lentelė Nr.1 2017 – 2018 metų veiklos sąnaudų (tūkst. Eur)

Veiklos sąnaudų straipsnis	2017-12-31	2018-12-31	Skirtumas, EUR (+) padidėjimas/ (-) sumažėjimas
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo	591,6	688,4	96,8
Turto nusidėvėjimas ir amortizacija	21,3	29,5	8,2
Komunalinių paslaugų ir ryšių paslaugos	33,0	33,7	0,7
Komandiruočių	0	0	0
Transporto	9,6	12,5	2,9
Kvalifikacijos kėlimo	1,4	1,1	-0,3
Nuvertėjimo ir nurašytų sumų	1,4	0	-1,4
Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina	28,2	37,1	8,9
Socialinių išmokų	1,0	0,9	-0,1
Kitų paslaugų	60,2	52,2	-8,0
Iš viso:	747,7	855,4	107,6

Šaltinis – sudaryta SKAT pagal VRA

Palyginus praėjusį ataskaitinį laikotarpį su ataskaitiniu laikotarpiu pastebėta, kad veiklos sąnaudos padidėjo -107,6 tūkst. Eur. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos padidėjo 96,8 tūkst. Eur:

- dėl etatinio darbo apmokėjimo modelio įvedimo nuo 2018-09-01,

- dėl kitų nepedagoginių darbuotojų pareiginės algos koeficientų padidėjimo nuo 2018-01-02.

Grynojo turto pokyčių ataskaitoje nurodytas grynojo perviršio likutis paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai (2018-12-31) sutampa su FBA ir VRA likučiais.

- *P pinigų srautų ataskaitoje* nurodytus likučius paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai (2018-12-31) sulyginome su FBA, su priedu Nr. 4 "Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį" reikšmingų neatitikimų teisės aktams nenustatyta.

Gimnazijos *aiškinamasis raštas* parengtas nesivadovaujant VSAFAS, jame atskleista ne visa privaloma informacija. Aiškinamajam rašte neatskleista informacija apie turtą, gautą pagal panaudos sutartį, kaip to reikalauja 19-ojo VSAFAS¹⁰ 62 punkto nuostatos. Šiame standarte nurodoma, kad panaudos gavėjas aiškinamajame rašte turi nurodyti pagal panaudos sutartis gauto turto vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, panaudos laikotarpį, kitą svarbią informaciją apie panaudos sutartis.

Gimnazija naudojasi pagal Valstybinės žemės panaudos sutartį¹¹ 1,8194 ha žemės sklypu po gimnazijos pastatais, esančiu Liudvinavo mstl., A Juozapavičiaus g.1, tačiau šis žemės sklypas nėra įtrauktas į nebalansinę sąskaitą. Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS¹² 42 punktu Žemė, po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose yra rodomos tikrąja verte (tikrosios vertės metodas), o 62 punktas nurodo, kad Žemės tikroji vertė yra nustatoma vadovaujantis Nekilnojamojo turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo masinio vertinimo duomenimis, panaudojant žemės verčių žemėlapi. Šio žemės sklypo vertė pagal verčių žemėlapi yra 20881,6 Eur.

3. Kitų ataskaitų vertinimas ir kiti pastebėjimai

- *Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (Forma 4).* Audito metu, išanalizavus apskaitos registruose nurodytas gautinas ir mokėtinas sumas, nustatyta kad Mokėtinų ir gautinų sumų 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) nurodyti likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sutampa su Didžiosios knygos ir FBA (2018-12-31) duomenimis.

Mokėtinų sumos (kreditiniai įsipareigojimai) –sudaro iš viso 2 839,68 Eur., Lyginant su 2017-12-31 likučiu jis sumažėjo 12 920,08 Eur, sumažintas įsiskolinimas už komunalines paslaugas ir už įsigytą ilgalaikį turtą.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 14 d. įsakymas Nr. 1K-176 „19-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“

¹¹ Valstybinės žemės panaudos sutartis 2012-10-31 Nr. P18/2012-328

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 -05-08 įsakymas Nr. 1K-176 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“

Gautinų sumų likutis sudarė – 2303,59 Eur, t.y. tėvų įnašai už darželį, už įsigytą inventorių, už turto nuomą.

Pradelstų įsiskolinimų Gimnazija neturi.

Gimnazija iš turto nuomos 2018 metais gavo 4084,5 Eur pajamų.

4. Turto ir lėšų valdymas, naudojimas ir disponavimas jais turi trūkumų

Gimnazija naudojasi pagal Valstybinės žemės panaudos sutartį¹³ 1,8194 ha žemės sklypu po gimnazijos pastatais, esančiu Liudvinavo mstl., A Juozapavičiaus g.1, tačiau šis žemės sklypas nėra įtrauktas į nebalansinę sąskaitą. Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS¹⁴ 42 punktu Žemė, po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose yra rodomos tikraja verte (tikrosios vertės metodas), o 62 punktas nurodo, kad Žemės tikroji vertė yra nustatoma vadovaujantis Nekilnojamojo turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo masinio vertinimo duomenimis, panaudojant žemės verčių žemėlapi. Šio žemės sklypo vertė pagal verčių žemėlapi yra 20 881,6 Eur.

Gimnazija 2019-01-02 sudarė sutartį¹⁵ su UAB „SDG“ gimnazijos elektros ūkio priežiūros funkcijų vykdymui. Už atliekamas paslaugas Gimnazija moka įmonei 121 Eur. per mėnesį. Sutarties 9.1 punkte numatyta, kad sutartis įsigalioja nuo pasirašymo datos ir yra neterminuota. Gimnazija numatydamą neterminuotą paslaugų sutarties galiojimą, nesilaikė Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu¹⁶ patvirtinto mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.4.1 punkto, kuriame nurodyta sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties sudarymo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai, atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, būtina šį laikotarpį pailginti. Ilgesnis prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis nustatomas vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 5 dalies nuostatomis.

Gimnazija pagal Bendradarbiavimo sutartį¹⁷ sudarytą su VšĮ „Sveikatingumo idėjos“ bendradarbiauja, siekdamas glaudesnės tarpusavio sąveikos kultūros, pilietiškumo ugdymo srityse, organizuoti ir dalyvauti bendruose renginiuose, rengti bei vykdyti projektus. Sutartyje nėra numatyti jokie mokėjimai. Tačiau Gimnazija teikia VšĮ „Sveikatingumo idėjos“ sąskaitas¹⁸

¹³ Valstybinės žemės panaudos sutartis 2012-10-31 Nr. P18/2012-328

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-176 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“

¹⁵ Gimnazijos sudaryta sutartis 2019-01-02 Nr. M19/08 (priedas prie sutarties 1F-EU)

¹⁶ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“;

¹⁷ Gimnazijos sudaryta sutartis 2019-01-02 Nr. M19/08 (priedas prie sutarties 1F-EU)

¹⁸ Gimnazijos 2018-12-12 sąskaita Nr. 0077144 už spalio mėn. patalpų nuomą.

apmokėti už patalpų nuomą, tačiau sąskaitoje nenurodyta nei už kokias patalpas nei koks įkainis už patalpų nuomą yra mokamas. Gimnazijai už patalpų nuomą viso 2018 metais gavo - 4084,50 Eur.

5. Etatinio pedagogų darbo apmokėjimo įvedimo privalumai ir trūkumai

Nuo 2018-09-01 **panaikinamas Mokinio krepšelis**. Vietoje jo **atsiranda Mokymo lėšos**, kurių suma kiekvienai švietimo įstaigai priklauso ne tik nuo mokinių skaičiaus, bet ir nuo klasių komplektų bei mokinių skaičiaus (komplekto užpildomumo). Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas¹⁹, reglamentuoja ne tik visų Mokymo lėšų apskaičiavimą, paskirstymą ir panaudojimą, bet ir Savivaldybei tenkančios Mokymo lėšų dalies paskirstymą įstaigoms, lėšų apskaičiavimo kriterijus bei lėšų panaudojimo galimybes. Vadovaujantis minėto aprašo nuostatomis savivaldybės taryba 2018-08-27 sprendimu²⁰ patvirtino specialiosios tikslinės dotacijos mokymo lėšų dalies, tenkančios savivaldybei, apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą.

Pagrindiniai pokyčiai yra šie:

- visos Mokymo lėšos (ML) apskaičiuojamos sudėjus lėšas ugdymo planui įgyvendinti, lėšas kitoms ugdymo reikmėms, nurodytoms Aprašo 1 priede, ir lėšas ugdymo finansavimo poreikių skurtumams tarp mokyklų sumažinti;

- Mokymo lėšos apskaičiuojamos ir skiriamos mokyklai ir savivaldybei.

Mokyklai apskaičiuotos ML susideda iš lėšų ugdymo planui įgyvendinti ir lėšų mokymo reikmėms – vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms, mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui, mokytojų kvalifikacijai tobulinti ir IKT diegti ir naudoti. Lėšos ugdymo planui įgyvendinti skiriamos pagal lėšų skyrimo klasei (grupei) principą. Šios lėšos apskaičiuojamos, bazinės ugdymo lėšas („klasės krepšelis“) padauginus iš sąlyginių klasių (grupių) skaičiaus, nustatyto pagal formulę, atsižvelgiant į faktinį mokinių skaičių mokinių sraute.

Vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintu Aprašu paruoštas Savivaldybei tenkančios ML dalies apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas.

Savivaldybei skiriamos ML susideda iš lėšų šioms mokymo reikmėms:

- ugdymo procesui organizuoti ir valdyti;
- pedagoginei psichologinei pagalbai organizuoti;
- mokymosi pasiekimų patikrinimams organizuoti ir vykdyti;
- formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoms finansuoti;

¹⁹ Lietuvos respublikos vyriausybės nutarimas 2018-07-11 Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

²⁰ Marijampolės savivaldybės tarybos 2018-08-27 tarybos sprendimas Nr. 1-224 „Dėl Lietuvos respublikos vyriausybės nutarimas 2018-07-11 Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- ugdymo finansavimo poreikių skirtumams tarp mokyklų sumažinti.

Pakeistas lėšų ugdymo procesui organizuoti ir valdyti apskaičiavimo ir skyrimo principas.

Atsižvelgiant į naują pedagogų etatinio darbo apmokėjimo modelį, Gimnazijos direktorius įsakymu²¹ patvirtino 60,06 pareigybių sąrašą, iš jų 32,36 pareigybės, kurios finansuojamos iš mokymo lėšų ir 27,7 pareigybės iš aplinkos lėšų. Pagal naują pedagogų etatinio darbo apmokėjimo modelį nuo rugsėjo 1 d. patvirtinta 19,01 mokytojų etatų.

Gimnazijoje mokosi 233 mokiniai ir suformuoti 13 klasių komplektai, vidutiniškai 17 mokinių vienoje klasėje.

Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. atlyginimai mokytojams buvo pradėti skaičiuoti, kaip ir daugumai dirbančiųjų: už etatą, nebe už atskiras valandas. Tai leidžia mokytojams atlyginti už visus mokyklos bendruomenei atliekamus darbus, ne tik pamokas ir su jomis susijusių veiklą. Pagal naująjį modelį, mokytojo etatą sudaro 36 val. per savaitę darbo krūvis (1512 val. per metus). Iš jų pamokoms skiriama **iki 1008 val. per metus, pradedantiesiems mokytojams – iki 756 val. per metus.** Kitas laikas skiriamas nekontaktinėms valandoms, t. y. su pamokomis susijusioms veikloms, ir papildomoms veikloms mokyklos bendruomenei.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu²² Gimnazijos direktorius 2018-10-30 įsakymu²³ patvirtino darbo apmokėjimo tvarkos aprašą.

Šio aprašo V dalyje numatytas mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, pavaduotojo ugdymui pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymas. Darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 28 punkte apibrėžta mokytojų darbo krūvio sandara: kontaktinės darbo su mokiniais valandos – mokytojo tiesioginis bendravimas su mokiniais, formaliai suplanuotas darbo krūvio gimnazijos ugdymo /mokymo planui ir neformaliojo švietimo programai įgyvendinti ir kitoms kontaktinėms veikloms su mokiniais; nekontaktinės darbo valandos susijusios su kontaktiniu darbu - mokytojo veiklos pasirengti kontaktiniam darbui su mokiniais, vertinti mokinių pasiekimus ir apie juos informuoti, profesiniam tobulėjimui; nekontaktinės darbo valandos susijusios su kita ugdomąja veikla- veiklos gimnazijos bendruomenei ir kitos veiklos.

Gimnazijos direktoriaus įsakymu²⁴ nustatyta nekontaktinės valandos funkcijoms, susijusioms su kontaktinėmis valandomis vykdyti procentas nuo kontaktinių valandų 42 mokymosi savaitėms pagal atskirus dėstomus dalykus. Tuo pačiu direktoriaus įsakymu numatyta kokioms

²¹ Gimnazijos direktoriaus 2018-09-18 įsakymas Nr. V1-153, „Dėl pareigybių sąrašo patvirtinimo“;

²² Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas 2017-01-17 įstatymas Nr. XIII-198, 5str. 2 dalis;

²³ Gimnazijos direktoriaus 2018-08-31 įsakymas Nr. V1-140 „Dėl Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

²⁴ Gimnazijos direktoriaus 2018-09-17 įsakymas Nr. P1-66 „Dėl mokytojams papildomai tarifikuojamų valandų nustatymo“

funkcijoms, susijusioms su veikla mokyklos bendruomenei ir kiek valandų per savaitę yra skiriama kiekvienam mokytojui.

Mokytojui pagal bendrojo ugdymo programas per savaitę gali būti skiriama ne daugiau kaip 24 valandos (aprašo 36.1 punktas). Peržiūrėjus Gimnazijos pamokų paskirstymą visiems mokytojams yra paskirta ne daugiau kaip 24 val. per savaitę.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu²⁵ numatyta, kad Mokytojui, dirbančiam pagal bendrojo ugdymo programas, per savaitę skiriama ne daugiau kaip 24 kontaktinės valandos privalomiems dalykams pagal bendruosius ugdymo planus, kuriuos tvirtina švietimo ir mokslo ministras, mokyti.

Kita dalį etatinio darbo krūvio sandaroje sudaro nekontaktinės valandos susijusios su kontaktinėmis. Šios valandos skiriamos ugdomajai veiklai planuoti, pasiruošti pamokoms, mokinių mokymosi pasiekimams vertinti, mokiniams, jų tėvams informuoti apie mokinių ugdymo ir ugdymosi poreikius, mokymosi pažangą, profesiskai tobulėti. Valandų funkcijoms susijusioms su kontaktinėmis valandomis, gali būti skirta ne daugiau kaip 50 proc. nuo kontaktinių valandų.

Vadovaujantis gimnazijos direktoriaus įsakymo²⁶ 1 punktu, nekontaktinės valandos susijusios su kontaktinėmis klasifikuojamos pagal dėstomus dalykus ir numatyta skirti skirtingi proc. dydžiai. Išanalizavus Gimnazijos mokytojų pamokų paskirstymą nuo 2018-09-01 d. nustatyta, kad mokytojams buvo skirta didesnis procentas nekontaktinių valandų susijusių su kontaktinėmis, tai galima pamatyti 2 lentelėje. Darytina išvada, kad Gimnazija nesivadovavo direktoriaus įsakymu 1 punktu paskyrė didesnius nekontaktinių valandų susijusių su kontaktinėmis procentus.

2 lentelė. Gimnazijos pedagogams skirtų nekontaktinių valandų dydžiai (proc.)

Mokomasis dalykas dalyko modulis ir neformaliojo švietimo programos	Nekontaktinės valandos susijusiomis su kontaktinėmis vykdyti pagal aprašą proc.	Faktiškai skirta nekontaktinių valandų susijusių su kontaktinėmis proc.
Lietuvių kalba ir literatūra	43 proc. nuo kontaktinių valandų	50 proc.
Matematikos ir užsienio kalbų	38 proc. nuo kontaktinių valandų	44 proc.
Chemijos, istorijos, geografijos, ekonomikos, informacinių technologijų, biologijos ir fizikos	33 proc. nuo kontaktinių valandų	38 proc.
Pradinių klasių mokytojams	35 proc. nuo kontaktinių valandų	43 proc.
Kūno kultūros, technologijų, dailės, etikos, tikybos, muzikos ir neformaliojo ugdymo mokytojams	30 proc. nuo kontaktinių valandų	35 proc.

Šaltinis – sudaryta SKAT

²⁵ Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas 2017-01-17 įstatymas Nr. XIII-198, 5 priedas 8 dalis;

²⁶ Gimnazijos direktoriaus 2018-09-17 įsakymas Nr. P1-66 „Dėl mokytojams papildomai tarifikuojamų valandų nustatymo“

Nekontaktinės valandos funkcijoms susijusioms su veikla mokyklos bendruomenei vykdyti, skiriamos kitai ugdomajai veiklai su mokiniais, bendradarbiauti su pedagoginiais darbuotojais, mokinių tėvais ir gimnazijos partneriais. Tokių valandų gali būti skiriama iki 50 proc. visų valandų skaičiaus. Pagal patvirtintą Gimnazijos direktoriaus įsakymo 2 punktą kiekvienam mokytojui skiriamas savaitinis valandų skaičius už tam tikras vykdomas funkcijas mokyklos bendruomenei: už vadovavimą klasei, už darbą projekte „Visos dienos mokykla“, už mokinių saugą; už vadovavimą kabinetams, už kitas veiklas.

Įvedus etatinį darbo apmokėjimą palyginome pedagogų krūvio sandarą ir valandų skaičių per savaitę. Nuo 2018-09-01 valandų skaičius per savaitę sumažėjo nuo 692,85 iki 686 valandų, tai sudaro 6,85 valandas. Gimnazija pagal pamokų paskirstymą nuo 2018-09-01 yra patvirtinta 28748 val. per metus ir tai sudaro 19,01 etato (28748: 1512) (3 lentelė).

Gimnazijoje 2018/2019 mokslo metais mokosi 233 mokinių, tai vienam mokytojo etatui skiriama 12,3 mokinių.

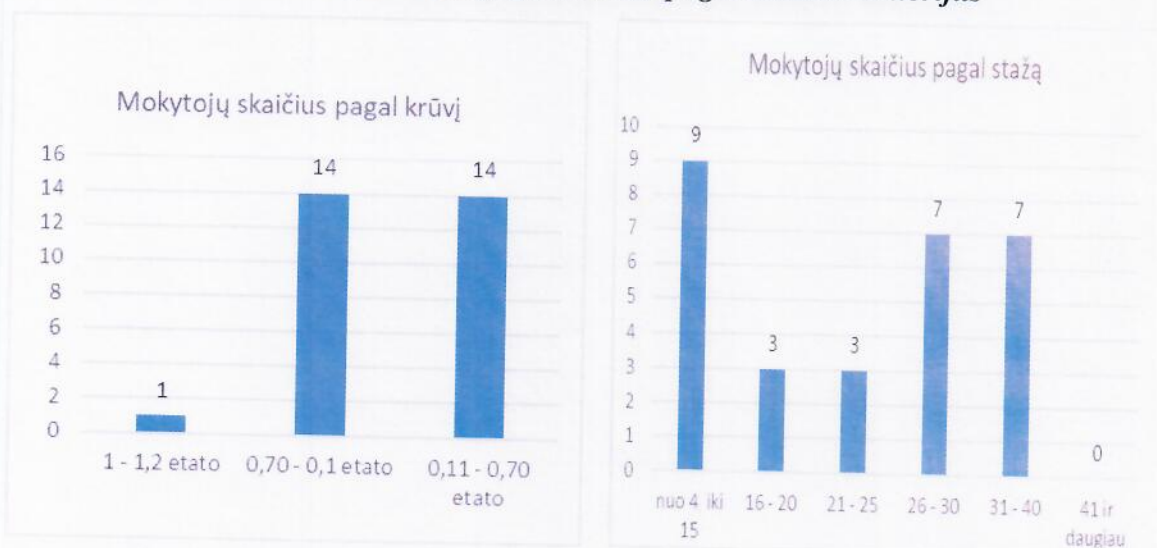
3 lentelė. Gimnazijos pamokų valandų skaičiaus pasikeitimas

Mokinių skaičius	iki 2018-09-01			Po etatinio apmokėjimo įvedimo 2018-09-01						Etatai	mokinių skaičius etatui
	Viso pamok. skaič. pagal planą	Papildomai tarifuojamo s h	Iš viso tarifuojamų pamok. skaič.	Kontaktinės h/ m.	kontaktinės h/sav. metinės/ 36	Nekontaktinės s h/m.	Nekontaktinės s h/sav. metinės /42	Viso h/m.	Viso h/sav.		
233	432,5	260,35	692,85	15266	430	13455	320	28748	686	19,01	12,3

Šaltinis. Sudaryta SKAT darbuotojų

Vieną etatą sudaro 1512 metinių valandų tai yra 36 savaitinės valandos. Gimnazijoje tik vienas pedagogas turi 1,14 etatą, o kiti visi neturi pilno etato. Didelė dalis pedagogų turi nuo 0,5 iki 0,16 etato (3 paveikslas).

3 pav. Pedagogų skaičius pagal atskirus kriterijus

Šaltinis. Sudaryta SKAT

Gimnazijoje pedagogai, turintys 15 ir daugiau metų darbo stažą sudaro 69 proc., nuo 4 iki 15 - 31 proc. Jaunų k tik baigusių mokslus pedagogų gimnazijoje nėra (3 paveikslas).

Gimnazijoje metodininkai sudaro 24 proc. o vyr. mokytojai 55 proc. visų pedagogų.

Įvedus naują etatinio darbo apmokėjimo modelį Gimnazijos direktoriaus įsakymu nustatyti pedagogų pastoviosios dalies koeficientais (pareiginės algos baziniai dydžiai). Visiems Gimnazijos mokytojams vadovaujanti gimnazijos direktoriaus įsakymo²⁷ 1 punktu nustatyta taikyti minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus. Tačiau pedagogų darbo užmokestis priklauso nuo kontaktinių valandų skaičiaus, taip pat nuo nekontaktinių valandų susijusių su kontaktinėmis patvirtinto procento ne daugiau kaip 50 proc., nuo kontaktinių valandų, bei nekontaktinių valandų skaičiaus papildomoms veikloms mokyklos bendruomenei.

Šio įsakymo 2 punktu numatyta padidinti pareiginės pastoviosios dalies koeficientus nuo 3 iki 10 procentų mokytojams, kurių klasėse ugdomi mokiniai turintys specialius ugdymo poreikius. Gimnazijoje pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas dėl veiklos sudėtingumo nustatytas už visą darbo laiko normą.

4 lentelė. Gimnazijos pedagogams patvirtinti ir nustatyti koeficientai

Pedagogų kategorijos	Koeficientas pagal patvirtintą darbo apmokėjimo tvarkos aprašą				Pagal patvirtintą tarifikaciją nustatytas koeficientas			
	nuo 10-15	nuo 15-20	nuo 20-25	daugiau kaip 25	nuo 10-15	nuo 15-20	nuo 20-25	daugiau kaip 25
Mokytojas nesuteikta kvalifikacinė kategorija	6,52 - 6,62	6,62 - 6,82	6,82 - 6,85	6,85 - 6,89	6,44 (7 metai)			
Mokytoja	6,92 - 6,95	6,95 - 6,97	6,97 - 7	7 - 7,05	6,92		7,4	
Vyresnysis mokytojas	7,08 - 7,12	7,26 - 7,4	7,4 - 7,44	7,44 - 7,47	7,08	7,26	7,4	7,44
Mokytojas metodininkas	7,54 - 7,68	7,78 - 7,92	7,92 - 7,96	7,96 - 8	7,54		7,92	7,96

Šaltinis. Sudaryta SKAT darbuotojų

5 lentelė. Gimnazijos pedagogų darbo užmokesčio dedamosios dalys

Dalyko pavadinimas	Kontaktinės val./ per savaitę	Kontaktinės valandos per metus (sav. x 36 sav.)	Nekontaktinės susijusios su kontaktinėmis	Nekontaktinės susijusios su veikla bendruomenei	Viso valandų per metus	Valandų skaičius per savaitę	Užimto etato skaičius	DU koeficientas	Koeficientas didinamas dėl veiklos sudėtingumo	DU, Eur
Lietuvių k. modulis, vyr. mokytoja	21	756	379	273	1408	33,6	0,93	7,44	3 proc.	945,53
Anglų k. modulis metodininkas	24,89	896	399	427	1722	41	1,14	7,92	3 proc.	1231,27

²⁷ Gimnazijos direktoriaus 2018-09-17 įsakymas Nr. P1-67 „Dėl pedagoginių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų nustatymo ir jų didinimo“

Istorija modulis metodininkė	21	756	291	189	1236	29,4	0,82	7,96	3 proc.	888,04
------------------------------	----	-----	-----	-----	------	------	------	------	---------	--------

Šaltinis. Sudaryta SKAT darbuotojų

Išanalizavus etato struktūros sudėtį darytina išvada, kad kontaktinės valandos sudaro 53 proc. viso etato, o nekontaktinės valandos atitinkamai 47 proc. Paimta visos Gimnazijos skirtos mokymo valandos. Palyginimui įvertinome kaip procentaliai pasiskirstė savaitinės valandos ir papildomos valandos pagal pedagogų darbo apmokėjimo tvarką galiojusią iki 2018-09-01. Gimnazijoje viso tarifikuojamų savaitinių pamokų skaičius pagal planą 432, o papildomos valandos 260,35, viso – 692,85. Bendroje savaitinių pamokų struktūroje pamokų skaičius pagal ugdymo planą sudarė 62 proc., papildomos valandos - 38 proc. Darytina išvada, kad pagal etatinio darbo apmokėjimo modelį nekontaktinės valandos sudaro didesnę proc.

Siekiant nustatyti ar padidėjo pedagogų darbo užmokestis įvedus etatinį darbo apmokėjimo modelį išanalizavome pasirinktų įvairių kategorijų pedagogų darbo užmokestį iki etatinio įvedimo ir po.

Darytina išvada, kad pedagogų atlyginimai įvedus naują etatinį pedagogų darbo apmokėjimo modelį nepadidėjo arba padidėjo nežymiai. Palyginus atskirų kvalifikacinių kategorijų pedagogų atlyginimus iki 2018-09-01 pagal (6 lentelės) duomenis matyti, kad už panašų valandų skaičių mokytojai gavo mažesnę atlyginimą. Išvedus valandos įkainį matosi, kad daugelio mokytojų valandinis įkainis mažesnis po 2018-09-01.

Šiuo metu viešojoje erdvėje, kalbama, kad tai nebuvo pedagogų algų pakėlimo tikslas, o buvo tikslas įvesti etatinį apmokėjimą, o algas didinti palaipsniui.

6 lentelė. Gimnazijos pedagogų darbo užmokesčio palyginimas

Įvedus etatinį darbo apmokėjimą									DU iki etatinio apmokėjimo įvedimo				
	Dėstomas dalykas	Pedagoginis stažas	Kvalifikacinė kategorija	Užimtų pareigbių (etatų skaičius)	Kontaktinės valandos per savaitę	Nekontaktinės valandos per sav.	Viso DU EUR.	1 val. atlygis	Savaitinių valandų skaičius	Viso savaitinių val. skaičius už kitus darbus	Viso savaitinių val. skaičius	2018-01 Mėnesio DU Eur.	1 val. atlygis
1.	Matematika	36	vyr. mokytojas	0,46	10	6,6	457,04	27,53	12	4,19	16,19	448,64	27,71
2.	Matematika	4	Aukštasis prilyg. mok. kval.	0,96	18,5	16	900,57	26,1	26	12,8	38,8	978,04	25,21
3.	Anglų kalba	16	vyr. mokytojas	0,97	22	16,29	977,98	25,54	20	9,52	29,52	811,5	27,49
4.	Fizika	34	metod.	0,83	21	8,9	901,98	30,16	20	6,43	26,43	782,65	29,61
5.	Dainos studija	17	vyr. mokytojas	0,16	4	1,7	152,05	26,68	4	0,89	4,89	136,01	27,81
6.	Pradinės klasės	31	metod.	0,91	22	10,8	1006,36	30,68	21	8,84	29,84	873,75	29,28

Šaltinis. Sudaryta SKAT darbuotojų

Iki pedagogų etatinio apmokėjimo įvedimo galiojusi darbo apmokėjimo tvarka turėjo trūkumų:

1. Yra socialiai neteisinga, nes vienodo išsilavinimo, kvalifikacinės kategorijos ir darbo stažo mokytojui už tos pačios apimties darbą nelaiduoja vienodo atlygio („žirkklės“ yra „lanksti“ galimybė nemokėti mokytojui už papildomus darbus, susijusius su pedagogo veikla). Be to, šiurkščiai pažeidžia LR Lygių galimybių įstatymo 7 str. 5 p. „už tokį patį ir vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį“.

2. Neužtikrinamos mokytojų socialinės garantijos, daug mokytojų dirba mažu krūviu.

3. Mokytojai stengiasi gauti kuo daugiau kontaktinių valandų, nes nuo jų priklauso atlyginimo dydis, tačiau dėl to kenčia ugdymo kokybė.

4. Nesukuria prielaidų apmokėti mokytojams už visus jų dirbamus darbus.

Tačiau įvedus naują etatinį darbo apmokėjimo modelį nebuvo išspręstos ankščiau keliamos problemos. Neužtikrinamos mokytojų socialinės garantijos, tik vienas mokytojas turi pilną etatą visi kiti dirba mažu krūviu. Pagal naują mokymo lėšų paskirstymo metodiką, nepakanka lėšų namų mokymui, klasėms dalinti į grupes, kvalifikacijai, švietimo pagalbai. Svarbiausias modelio trūkumas – nukreipiamas dėmesys nuo pagrindinio dalyko mokykloje – mokytį, sureikšminant visus papildomus darbus, išskyrus pamokas.

6. Vidaus kontrolės įvertinimas

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad Gimnazijos vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus; pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ilgalaikio turto apskaitos srityje.

REKOMENDACIJOS

Rekomen- dacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
1.	Gimnazijos nebalansinėje sąskaitoje apskaityti žemės sklypą 1,8194 ha po gimnazijos pastatais Liudvinavo mstl., A Juozapavičiaus g.1.	Apskaitytas žemės sklypą 1,8194 ha gimnazijos nebalansinėje sąskaitoje	2019-06-30
2.	Užtikrinti, kad Gimnazijos <i>aiškinamasis raštas</i> būtų parengtas vadovaujant VSAFAS, ir jame būtų atskleista pagal panaudos sutartis gauto turto vertę pagal turto grupės paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, panaudos laikotarpį, kitą svarbią informaciją apie panaudos sutartis.	Aiškinamajame rašte nurodysime pagal panaudos sutartis gauto turto vertę ir kitą informaciją apie panaudos sutartis	2019-12-31
3.	Peržiūrėti sudarytą sutartį su UAB „SDG“ dėl gimnazijos elektros ūkio priežiūros funkcijų vykdymo ir numatyti jos galiojimo terminą, kaip numatyta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintame mažos vertės pirkimų tvarkos apraše.	Sudarysime naują sutartį su UAB „SDG“, pakeisdami 9.1 punktą bei numatysime, kad sutartis įsigalioja nuo pasirašymo datos ir galioja 3 metus	2019-07-31
4.	Peržiūrėti Bendradarbiavimo sutartį ²⁸ sudarytą su VšĮ „Sveikatingumo idėjos“ ir joje numatyti atsiskaitymus už nuomojamus Gimnazijos plotus ir nuomos tarifą.	Peržiūrėjome sutartį su VšĮ „Sveikatingumo idėjos“. Šiuo metu su įstaiga bendradarbiavimas nevyksta, todėl ateityje, sudarant tokio pobūdžio sutartis, numatysime įkainius.	
5.	Užtikrinti, kad būtų laikomasi Gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintų Mokytojo, dirbančio pagal bendrojo ugdymo programas, valandų funkcijoms, susijusioms su kontaktinėmis valandomis, vykdyti proporcijų.	Sudarant tarififikacijas 2019-2020 mokslo metams, užtikrinsime, jog būtų laikomasi proporcijų.	2019-09-01

* – priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazija

Atstovas, atsakingas už Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Gimnazijos direktorės Nijolė Latvaitienė

²⁸Gimnazijos sudaryta sutartis 2019-01-02 Nr. M19/08 (priedas prie sutarties 1F-EU)

Apie audito metu nustatytus dalykus įstaigos vadovybę informavome žodžiu, įstaiga ištaisė nustatytus pažeidimus ir dalį pateiktų rekomendacijų įgyvendino.

Konstruktivus bendradarbiavimas ir komunikacija su įstaigos vadovybe mums padėjo pasiekti suplanuotus audito tikslus. Pateikę pastabas dėl vidaus kontrolės trūkumų ir teisės aktų pažeidimų bei rekomendacijas, kaip tinkamai valdyti Savivaldybės biudžeto lėšas ir turtą, siekiame prisidėti prie to, kad Savivaldybės biudžeto lėšos būtų skirstomos ir naudojamos atsakingai, racionaliai ir skaidriai, turtas būtų valdomas, naudojamas ir disponuojama juo vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais. Tikimės, kad mūsų pateikti pastebėjimai yra naudingi.

Savivaldybės kontrolierius

Juozas Vaičiulis

Susipažinau:
Direktorė

Nijolė Latvaitienė

Vyr. buhalterė

Simona Botyriūtė- Alytienė

Auditą atliko:

Kontrolės ir audito tarnybos vyresn. patarėja Daiva Juškevičienė

Kontrolės ir audito tarnybos patarėja Rita Ražinskienė

Pavedimas: Savivaldybės kontrolieriaus 2018 m. spalio 10 d. Nr. 5

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas – Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijai, antras – Marijampolės savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai.

Audito ataskaitos kopijos teikiamos:

Marijampolės savivaldybės Merui,

Marijampolės savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui,

Marijampolės savivaldybės administracijai.

Santrumpos ir sąvokos

BVAR – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys
FAR – finansinių ataskaitų rinkinys
Gimnazija – Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazija
h – valandos
h/m. – valandos per metus
h/sav. – valandos per savaitę
SKAT – savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
VPT – viešųjų pirkimų tarnyba
VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos standartai

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- Įvertinti Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos 2018 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą ir teisingumą ir pareikšti nuomones dėl jų;
- Įvertinti audituojamo subjekto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2018 metais teisėtumą;
- Įvertinti mokytojų etatinio darbo užmokesčio modelio taikymą ir jo įgyvendinimą

Auditas atliktas:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus²⁹, Tarptautinius audito standartus³⁰ ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos standartus³¹;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, jos parengtos pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir ataskaitų rinkinių sudarymą o savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami įstatymų nustatytiems tikslams ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką įstaigos ataskaitų rinkinių teisingumui ir jos neturinčius. Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 1 proc. visų skirtų asignavimų (793,9 tūkst. Eur), t. y. 7,9 tūkst. Eur. Ši suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad BVAR, kuriame yra nurodytos kasinės išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

- 1 proc. turto pagal turto vertės likučius FBA (1060,3 tūkst. Eur), t.y. 10,6 tūkst. Eur. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus, finansavimo sumas bei grynąjį turtą, reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

²⁹ LR valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

³⁰ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>)

³¹ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>).

Audito apimtis ir metodai	
Audito apimtis	
Audituotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Finansinių ataskaitų rinkinys: Finansinės būklės ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31d. duomenis 2019-02-18 Nr.D4-12; Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31d. duomenis 2019-02-18 Nr.D4-13; Pinigų srautų ataskaita 2017 m. pagal gruodžio 31d. duomenis 2019-02-18 Nr.D4-15; Grynojo turto pokyčių ataskaita 2018 m. pagal gruodžio 31d. duomenis 2019-02-18 Nr.D4-14; 2018 metų aiškinamasis raštas 2019-02-18 Nr.D4-16. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo, mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita BVA aiškinamasis raštas parengti pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis.
2018 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	Turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2018 m. pradžioje buvo iš viso 679,8 tūkst. Eur, pabaigoje – 1060,3 tūkst. Eur.
2018 m. pajamos ir sąnaudos	Gimnazija gavo 855,5 tūkst. Eurų pajamų ir patyrė 855,4 tūkst. Eur sąnaudų.
Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros	
2018 m. finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika	Turto srityje nustatėme riziką dėl: – ilgalaikio materialiojo turto priskyrimo tinkamai turto grupei, nusidėvėjimo ir amortizacijos skaičiavimo, nuvertėjimo požymių vertinimo, vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant turtą, valstybinės žemės tinkamą apskaitą. Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl: – Įsipareigojimų užregistravimo apskaitoje ir atskleidimo finansinėse ataskaitose bei vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant įsipareigojimus, duomenų apie įsipareigojimus patikimumo. Sąnaudų srityje nustatėme riziką dėl: – atostogų rezervo apskaitos. Ataskaitų sudarymo srityje nustatėme rizikas: – kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal VSAFAS privaloma informacija (FAR); – kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal teisės aktų reikalavimus privaloma informacija BVAR. Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, reikšminga audito sritis buvo: – darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos bei išlaidos.
Pajamų sritis	Įvertinome pajamų ir su jomis susijusių gautinų sumų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: • sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte); • su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą

	laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; • atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Turto sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat, atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, perdavimo, nurašymo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Įsipareigojimų sritis	Įvertinome įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos ir išlaidos	Atrankos būdu įvertinome, ar darbuotojams teisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai bei įmokos, ar naujai priimtiems ir atleistiems darbuotojams teisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis už priėmimo ar atleidimo mėnesį, ar teisingai apskaičiuotos nepanaudotų atostogų kompensacijos bei kitos išeitinės išmokos, įvertinome sąnaudų ir išlaidų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, tinkamose sąskaitose ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis), atskleidimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	Patikrintas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas. Patikrintas bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymas atitiktų taisyklių reikalavimus.
Gimnazijos lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2018 metais teisėtumas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika	Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatyta svarbiausia ir rizikingiausia audito sritis – darbo užmokesčio nustatymas, pasikeitus darbo apmokėjimo sistemai nuo 2018 m. rugsėjo 1 d., įvedus etatinį darbo apmokėjimą mokytojams. Darbo santykių įforminimas pasikeitus pedagogų etatiniam darbo apmokėjimui. Nustatytos rizikos: – darbo apmokėjimo sistemos nustatymo įstaigoje pagal Darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas; – mokytojų etatinio darbo apmokėjimo modelio taikymas; – darbuotojų pareigybių priskyrimo tinkamiems pareigybės lygiams ir profesijos kodams; – pareigybių aprašymų patvirtinimo pagal naują etatinio darbo apmokėjimo modelį; – metinių vertinimo užduočių nustatymo darbuotojams; – pareiginės algos perskaičiavimo bei pastoviosios dalies koeficientų nustatymo; – darbuotojams dirbantiems pagal dvi ir daugiau sutarčių, darbo nustatymo pagrindiniu darbu. – nepanaudotų atostogų kalendorinėmis dienomis 2018 m. birželio 30 d. perskaičiavimo į nepanaudotas atostogas darbo dienomis. Konkretūs teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis nurodyti žemiau.
Lėšų sritis	Vertinome kaip laikomasi teisės aktų nuostatų: – planuojant, naudojant asignavimus programų vykdymui; – pervedant gautas pajamas į savivaldybės biudžetą.
Turto sritis	Vertinome, ar turtas, kuris privalo būti registruotas viešuosiuose registruose yra registruotas. Vertinome kaip Gimnazijos turtas perduodamas naudoti pagal nuomos sutartis.

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

1. Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos Biudžetinių įstaigų įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas;
9. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas;
10. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas;
11. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;
12. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas;
13. Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas 2017-01-17 įstatymas Nr. XIII-198;
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (galioja nuo 2017-07-01);
15. Lietuvos respublikos vyriausybės nutarimas 2018-07-11 Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl Dienpinigių ir kitų komandiruočių išlaidų apmokėjimo“
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“;
18. Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2015 m. liepos 16 d. įsakymas Nr.1K-238 Dėl finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ pakeitimo;
19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (2012-12-27 įsakymo Nr. 1K-452 redakcija su vėlesniais pakeitimais).
20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr.719 „Dėl inventORIZACIJOS taisyklių patvirtinimo“;
22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“;
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“ (2009-05-27 nutarimo Nr. 542 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“;
25. būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“;
26. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai patvirtinti Lietuvos Respublikos Finansų ministro įsakymais.

Asignavimai pagal ekonominę klasifikaciją ir finansavimo šaltinius

Finansavimo šaltiniai, priemonė	Patvirtintas planas 2018 m. tūkst. Eur					
	Planas viso	darbo užmokesčiui	socialinio draudimo įmokos	ilgalaikio turto įsigijimui	prekėms ir paslaugoms	Socialinė parama
Savarankiškomis savivaldybės funkcijoms vykdyti	295,9	171,0	54,3	3,7	65,7	1,2
Mokymo reikmėms finansuoti lėšos	444,6	334,3	101,9		7,2	1,2
Įstaigos veiklos pajamos	21,8	3,1	1,0	2,0	15,7	
Metų pradžios lėšų likutis	14,6			9,0	5,6	
Socialinė parama mokiniams už įsigytus produktus	16,1					16,1
Socialinė parama mokiniams už įsigytus mokinio reikmenims	0,9					0,9
Iš viso:	793,9	508,4	157,2	14,7	94,2	19,4

Finansavimo šaltiniai, priemonė	Kasinės išlaidos 2018 m. tūkst. Eur						Palyginimo proc. planas su kasinėmis
	Kasinės iš viso	darbo užmokesčiui	socialinio draudimo įmokos	ilgalaikio turto įsigijimui	prekėms ir paslaugoms	Socialinė parama	
Savarankiškomis savivaldybės funkcijoms vykdyti	295,9	171,0	54,3	3,7	65,7	1,2	100,0
Mokymo reikmėms finansuoti lėšos	444,6	334,3	101,9		7,2	1,2	100,0
Įstaigos veiklos pajamos	19,8	3,1	1,0	1,0	14,7		90,8
Metų pradžios lėšų likutis	14,6			9,0	5,6		100
Socialinė parama mokiniams už įsigytus produktus	15,9					15,9	98,8
Socialinė parama mokiniams už įsigytus mokinio reikmenims	0,9					0,9	100,0
Iš viso:	791,7	508,4	157,2	13,7	93,2	19,2	99,8